

Unni Knutstad, redaktør:
Smitte

Smitte er en diskret, faglig paperbackutgave som berører noe vesentlig i forståelse av smitte og infeksjonssykdommer. Boken er en samling perspektiver på «smitte som vitenskapelig, medisinsk og kulturelt fenomen» og består av syv uavhengige kapitler i tillegg til en introduksjon fra redaktøren. Bidragsyterne er alle leger og sykepleiere.

Etter hvert som man leser de svært forskjellige kapitlene, ser man hvordan sentrale sannheter og holdninger i historisk perspektiv har ført fram til den globale helsesituasjonen og de virkemidlene mot smitte som fattige og rike land har til rådighet i dag. Jødiske lover fra gammeltestamentlig tid, sykdomshistorikk fra norsk middelalder, samisk forståelse av smittebærerbegrepet, hva som har vært oppfattet som «rent» og «urent» og som fremdeles blir det på norske sykehjem, isolasjon av syke, vaksiner, diagnoser og behandling. Alt dette legges fram som underlagsmateriale for dagens forståelse av smitteangst, smitteforebyggelse og selve smittebegrepet.

Bokens medisinske kapitler beskriver hvordan nasjonal økonomi og sykdommers «status» er de største risikofaktorene for utbredelse av infeksjonssykdommer, både globalt og lokalt. Helsevesens og markedskrefters sammenfallende og motstridende interesser, vaksiner og smitteforebyggende arbeid, kulturelle og politiske holdninger er nøkternt omtalt. Siste kapittel er en konsentrert medisinsk gjennomgang av smittekjeden, smitteveier og valg av smitteverntiltak.

Boken ble til i kjølvannet av Norges Forskningsråds konferanse i 2004 om kartlegging av global helseforskning i Norge. Den er lettest, lettforståelig og

engasjerende. Rekkefølgen av kapitlene kan virke noe tilfeldig, men de står godt hver for seg. Denne anmelder kunne ønsket kapittel 1 som bokens naturlige avrundning.

Boken anbefales som informativ og holdningsskapende faglitteratur.

Arlil Jul Nilsen

Oslo: Cappelen Akademisk forlag; 2006.
ISBN 13-978-82-02-24979-3

John G. Meechan, Mark Greenwood,
Undrell J. Moore, Peter J. Thomson, Ian
M. Brook and Keith G. Smith:

Minor Oral Surgery in Dental Practice

Quintessentials 27. Oral Surgery and Oral Medicine 4.

Boken inngår i Quintessence Publishings «Quintessentials»-serie, hvis hovedmål er «å beskrive grunnprinsipper og nøkkelemner innen alle aspekter av moderne odontologi».

Hovedmålgruppe er allmennpraktikeren. Boken er å regne som et kompendium innen oral kirurgi, der inngrep som kan utføres i allmennpraksis omtales. Forfatterene definerer dette som «alle inngrep innen munnhulen, som kan utføres på en kooperabel pasient i lokalanestesi med eller uten sedasjon», og favner følgelig temmelig vidt. De fleste allmennpraktikere vil, enten som behandler eller som henviser, kunne komme borti de fleste av problemstillingene som boken beskriver.

Boken er delt inn i fjorten korte kapitler, der ulike tema omhandles, f.eks. pasientevaluering, tannekstraksjoner, endodontisk kirurgi, sinuskirurgi, implantologi, traumatologi etc. Hvert kapittel er strukturert og systematisk, og starter med en kortfattet

beskrivelse av hensikten med kapitlet, samt en målsetning for leserens forståelse av temaet. Aktuelle problemstillinger og kirurgiske teknikker beskrives i korte trekk, ledsaget av mange illustrasjoner. Alle fotografier er i farger og av god kvalitet. Nyttige tips og advarsler er vevd inn i teksten, og det gis konkrete anbefalinger vedrørende medikasjon, instrument- og suturvalg. Et eget kapittel omhandler komplikasjoner og akuttbehandling. Boken er i A5-format med stive permer.

Bokens styrke, og svakhet, er dens kompakte og kortfattede form. Den er definitivt «rett på sak», og er en glimrende introduksjon til det oralkirurgiske panorama. Den gir nyttige praktiske tips, f.eks. om hvordan fast eller avtagbar protetisk behandling kan optimaliseres ved kirurgisk forbehandling. Bokens kompakte form gjør den imidlertid uegnet som lærebok. For tannlegen som ønsker å tilegne seg nye ferdigheter og teknikker beskrives ikke prosedyrene inngående nok til å kunne utføres ut fra denne boken alene. Mye blir også svært overfladisk beskrevet, og ikke alt er like presist: Særlig i kapitlet om cyster kan man av og til bli litt forvirret. Klassifikasjonen her er heller ikke helt oppdatert. Både tanntraumer og implantologi er nesten fraværende. Boken differensierer ikke mellom kompliserte og mindre kompliserte inngrep, og det er mindre trolig at alt er like egnet i allmennpraksis: Sinuskirurgi, sialolitotomier og distraksjonsosteogenerer vil normalt ligge utenfor det normale arbeidsområdet. Ikke desto mindre vil det være nyttig å kunne informere en pasient adekvat om slik behandling.

Enkelte av bokens anbefalinger er ikke i tråd med norsk praksis. Dette gjelder først og fremst antibiotikabruk, men også anbefalt INR-verdi for oralkirurgiske inngrep (<4) er høyere enn hva som er vanlig her. Boken anbefaler